

КПІ ім. Ігоря Сікорського
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт до комп'ютерного практикуму з курсу
«Основи програмування»

Прийняв
асистент кафедри ІІІ
Ахаладзе А. Е.
«1» січня 2025 р.

Виконав
студент групи ІІ-43
Дутов І. А.

Київ 2025

Комп'ютерний практикум №7

Тема: Функції та покажчики на функції.

Завдання:

Написати програму для обчислення коренів нелінійних рівнянь на заданому проміжку.

$$\cos\left(\frac{y}{x}\right) - 2\sin\left(\frac{1}{x}\right) + \frac{1}{x} = 0,$$
$$\sin(\ln x) - \cos(\ln x) + y \ln x = 0, \text{ де } x \in [a_1, a_2]; t, a_1, a_2 \in \mathbb{R}.$$

Текст програми

../CMakeLists.txt

```
1 cmake_minimum_required(VERSION 3.10)
2 project(FindingRoots C)
3
4 include_directories(${CMAKE_SOURCE_DIR})
5
6 set(SOURCES
7     src/main.c
8     src/algorithm.c
9     src/io/choices.c
10    src/io/utils.c
11    src/io/double.c
12    src/io/int.c
13    src/io/validators.c
14 )
15
16 set(CMAKE_C_FLAGS "${CMAKE_C_FLAGS} -g -fblocks")
17
18 add_executable(main ${SOURCES})
19 target_link_libraries(main m BlocksRuntime)
```

../src/main.h

```
1 #ifndef MAIN_H
2 #define MAIN_H
3
4 #include "algorithm.h"
5 #include "common/types.h"
6 #include "io/double.h"
7
8 #define YX_INDEX 0
9 #define YLNX_INDEX 1
10 #define MAX_ABS_DOUBLE_VALUE 1e6
11
12 #define OPTION_START 1
13
14 const DoubleRange DOUBLE_RANGE = {-MAX_ABS_DOUBLE_VALUE, MAX_ABS_DOUBLE_VALUE,
15                                     true, true};
16 const DoubleRange YLNX_RANGE = {0, MAX_ABS_DOUBLE_VALUE, false, true};
17 const DoubleRange PRECISION_RANGE = {TOLERANCE_DOUBLE, 1.0, true, false};
18
19 #define EQUATION_COUNT 2
20 const char *EQUATION_PROMPT = "Оберіть функцію для розрахунку";
21 const IntRange EQUATION_CHOICE_RANGE = {
```

```

22     OPTION_START, EQUATION_COUNT + OPTION_START - 1, true, true};
23 const char *EQUATION_DESCRIPTIONS[EQUATION_COUNT] = {
24     "cos(y/_x)-_2*_sin(1/_x)+_1/_x",
25     "y*_ln(x)+_sin(ln(x))-_cos(ln(x))";
26 const EquationTemplate EQUATION_FUNCTION_TEMPLATES[EQUATION_COUNT] = {
27     &yxTemplate, &ylnxTemplate};
28 const char *EQUATION_TEMPLATES[EQUATION_COUNT] = {
29     "cos(%g/_%. *lf)-_2*_sin(1/_%. *lf)+_1/_%. *lf",
30     "%g*_ln(%.*lf)+_sin(ln(%.*lf))-_cos(ln(%.*lf))",
31 };
32
33 #define METHOD_COUNT 2
34 const char *METHOD_PROMPT = "Оберіть метод для розрахунку функції";
35 const IntRange METHOD_CHOICE_RANGE = {
36     OPTION_START, METHOD_COUNT + OPTION_START - 1, true, true};
37 const char *METHOD_DESCRIPTIONS[METHOD_COUNT] = {"Метод половинного ділення",
38     "Метод Ньютона"};
39 const EquationMethod METHODS[METHOD_COUNT] = {&bisectorMethod, &newtonMethod};
40
41 const char *OPTION_PROMPT = "Введіть опцію";
42
43 #endif

```

../src/main.c

```

1 #include "main.h"
2
3 #include "common/constants.h"
4 #include "io/choices.h"
5 #include "io/double.h"
6 #include "io/utils.h"
7 #include "io/validators.h"
8
9 #include <Block.h>
10 #include <math.h>
11 #include <stdio.h>
12 #include "algorithm.h"
13
14 void print_demo() {
15     printf("Вас вітає програма для знаходження коренів двох рівнянь:\n");
16     showChoices(EQUATION_DESCRIPTIONS, EQUATION_COUNT);
17
18     printf("\nза допомогою двох методів:\n");
19     showChoices(METHOD_DESCRIPTIONS, METHOD_COUNT);
20     printf("на дійсному проміжку [a, b]\n");
21
22     showWarning("Приймаються тільки проміжки, що не містять точок розриву "
23         "заданих функцій.");
24
25     showWarning("Наші обмеження:");
26     printDoubleRange("Нижня межа a, верхня межа b, параметр y", &DOUBLE_RANGE);
27     printDoubleRange("Точність", &PRECISION_RANGE);
28     printDoublePrecisionLimit();
29     printDoubleCharacterCountRange();
30     printf("\n");
31 }
32
33 int main() {
34     print_demo();

```

```

35 do {
36     // First reading function because input boundaries depend on it
37     int funcIndex = getUserChoice(EQUATION_PROMPT, EQUATION_DESCRIPTIONS,
38                                   EQUATION_COUNT, &EQUATION_CHOICE_RANGE);
39
40     EquationTemplate template = EQUATION_FUNCTION_TEMPLATES[funcIndex];
41
42     double start, end;
43
44     switch (funcIndex) {
45     case YX_INDEX:
46         start = readDoubleWithinRangeWithValidation("Нижня_межа_a", &DOUBLE_RANGE,
47                                                     isNotZero);
48         end = readDoubleWithinRangeWithValidation(
49             "Верхня_межа_b", &DOUBLE_RANGE, isGreaterAndNotContainZero, start);
50         break;
51     case YLNX_INDEX:
52         start = readDoubleWithinRangeWithValidation("Нижня_межа_a", &YLNK_RANGE,
53                                                     NULL);
54         end = readDoubleWithinRangeWithValidation("Верхня_межа_b", &YLNK_RANGE,
55                                                     isGreater, start);
56         break;
57     default:
58         handleError("Не_існує_такої_функції!");
59         return SUCCESS;
60     }
61
62     double y =
63         readDoubleWithinRangeWithValidation("Параметр_y", &DOUBLE_RANGE, NULL);
64     double precision = readDoubleWithinRangeWithValidation(
65         "Точність_e", &PRECISION_RANGE, NULL);
66
67     EquationFunc func = template(y);
68     int decimalPlaces = -(int)log10(precision);
69     double x;
70
71     do {
72         int methodIndex = getUserChoice(METHOD_PROMPT, METHOD_DESCRIPTIONS,
73                                         METHOD_COUNT, &METHOD_CHOICE_RANGE);
74
75         EquationMethod method = METHODS[methodIndex];
76         x = method(start, end, func, precision);
77
78         if (x ≠ INFINITY) { // INFINITY means error
79             showSuccess("x=%.*lf", decimalPlaces, x);
80             printf(EQUATION_TEMPLATES[funcIndex], y, decimalPlaces, x,
81                  decimalPlaces, x, decimalPlaces, x);
82             printf("=%.*lg", decimalPlaces, func(x));
83         }
84     } while (
85         x = INFINITY &&
86         askQuestion("Метод_не_знайшов_розв'язків'_на_цьому_"
87                    "проміжку,_чи_не_бажаєте_ви_використати_інший_метод?"));
88     Block_release(func);
89 } while (askQuestion("Чи_бажаєте_Ви_повторити_програму?"));
90 return SUCCESS;
91 }

```

../src/common/constants.h

```
1 #ifndef CONSTANTS_H
2 #define CONSTANTS_H
3
4 #define SUCCESS 0
5 #define FAILURE 1
6
7 #define RED "\033[31m"
8 #define GREEN "\033[32m"
9 #define YELLOW "\033[33m"
10 #define RESET "\033[0m"
11
12 #endif
```

../src/common/types.h

```
1 #ifndef TYPES_H
2 #define TYPES_H
3
4 #include <stdarg.h>
5 #include <stdbool.h>
6
7 typedef enum {
8     LESS,
9     LESS_EQUAL,
10    GREATER,
11    GREATER_EQUAL,
12    WITHIN_RANGE
13 } RangeCheckResult;
14
15 typedef struct {
16     double min, max;
17     bool isMinIncluded, isMaxIncluded;
18 } DoubleRange;
19
20 typedef bool (*DoubleValidation)(double value, va_list args);
21
22 typedef struct {
23     int min, max;
24     bool isMinIncluded, isMaxIncluded;
25 } IntRange;
26
27 typedef bool (*IntValidation)(int value, va_list args);
28
29 #endif
```

../src/algorithm.h

```
1 #ifndef ALGORITHM_H
2 #define ALGORITHM_H
3
4 typedef double (^EquationFunc)(double x);
5
6 typedef double (*EquationMethod)(double start, double end, EquationFunc func,
7                                   double precision);
8 typedef EquationFunc (*EquationTemplate)(double);
```

```

9
10 EquationFunc yxTemplate(double y);
11 EquationFunc ylnxTemplate(double y);
12 double newtonMethod(double start, double end, EquationFunc func,
13                     double precision);
14 double bisectorMethod(double start, double end, EquationFunc func,
15                       double precision);
16
17 #endif // !ALGORITHM_H

```

../src/algorithm.c

```

1 #include "algorithm.h"
2 #include <Block.h>
3
4 #include <math.h>
5
6 #define RELATIVE_EPSILON 1e-6
7
8 #include "io/utils.h"
9
10 #define MAX_BISECTOR_ITERATIONS 1000000
11 #define MAX_NEWTON_ITERATIONS 1000
12
13 EquationFunc yxTemplate(double y) {
14     // Blocks are awesome for creating lambdas
15     double (^f)(double) = ^double(double x) {
16         double frac = 1.0 / x;
17         return cos(y * frac) - 2.0 * sin(frac) + frac;
18     };
19     return Block_copy(f);
20 }
21
22 EquationFunc ylnxTemplate(double y) {
23     double (^f)(double) = ^double(double x) {
24         double ln = log(x);
25         return y * ln + sin(ln) - cos(ln);
26     };
27     return Block_copy(f);
28 }
29
30 double calculateDerivative(double x, EquationFunc func) {
31     return (func(x + RELATIVE_EPSILON) - func(x)) / RELATIVE_EPSILON;
32 }
33
34 double bisectorMethod(double start, double end, EquationFunc func,
35                       double precision) {
36     int iteration = 0;
37
38     if (func(start) * func(end) > 0.0) {
39         handleError("Половинний метод не гарантує знаходження кореня, якщо "
40                    "значення функцій у межах має однаковий знак");
41         return INFINITY;
42     }
43     double x;
44
45     do {
46         x = (start + end) / 2.0;
47

```

```

48     double f_mid = func(x);
49     if (fabs(f_mid) < precision) {
50         return x;
51     }
52
53     if (func(start) * f_mid > 0.0) {
54         start = x;
55     } else {
56         end = x;
57     }
58
59     iteration++;
60     if (iteration > MAX_BISECTOR_ITERATIONS) {
61         showWarning("Половинному методу не вдалося зійтись за %d ітерацій.",
62                     MAX_BISECTOR_ITERATIONS);
63         return INFINITY;
64     }
65 } while (fabs(end - start) > precision);
66
67 return x;
68 }
69
70 double newtonMethod(double start, double end, EquationFunc func,
71                     double precision) {
72     int iteration = 0;
73     double x = start;
74     double delta;
75     do {
76         double derivative = calculateDerivative(x, func);
77         if (fabs(derivative) < 1e-20) { // Avoid division by zero
78             showWarning("Похідна функції занадто близька до нуля: %.lg", derivative);
79             return INFINITY;
80         }
81
82         delta = func(x) / derivative;
83         x -= delta;
84
85         iteration++;
86         if (iteration > MAX_NEWTON_ITERATIONS) {
87             showWarning("Методу Ньютона не вдалося зійтись за %d ітерацій.",
88                         MAX_NEWTON_ITERATIONS);
89             return INFINITY;
90         }
91
92         if (fabs(delta) ≤ precision) {
93             break;
94         }
95
96         if (isnan(delta) || isinf(delta)) {
97             showWarning("Метод Ньютона зустрівся з проблемою: delta_is_NaN_or_Inf.");
98             return INFINITY;
99         }
100
101     } while (true);
102
103     if (x < start || x > end) {
104         showWarning("Рішення вийшло за межі заданого інтервалу.");
105     }
106
107     return x;

```

108 }

../src/io/int.h

```
1 #ifndef INT_H
2 #define INT_H
3
4 #include "../common/types.h"
5 #include <stdarg.h>
6 #include <stdbool.h>
7
8 #define MAX_VALUE_INT (long)INT_MAX
9 #define MIN_VALUE_INT (long)INT_MIN
10 #define MAX_CHAR_COUNT_INT 10
11
12 void printIntRange(const char *name, const IntRange *range);
13 void printIntCharacterCountRange();
14 int readIntWithinRangeWithValidation(const char *prompt, const IntRange *range,
15                                     IntValidation additionalCheck, ...);
16
17 #endif // !INT_H
```

../src/io/int.c

```
1 #include <limits.h>
2 #include <stdbool.h>
3 #include <stdio.h>
4 #include <stdlib.h>
5
6 #include "../common/constants.h"
7 #include "../common/types.h"
8 #include "int.h"
9 #include "utils.h"
10
11 const IntRange INT_CHAR_COUNT_RANGE = {1, MAX_CHAR_COUNT_INT, true, true};
12
13 void showPromptWithinRange(const char *prompt, const IntRange *range) {
14     printf("%s від (%d до %d): ", prompt, range->min, range->max);
15 }
16
17 void showRangeErrorInt(RangeCheckResult result, const IntRange *range) {
18     switch (result) {
19     case LESS:
20         handleError("Значення має бути ≥ %d.", range->min);
21         break;
22     case LESS_EQUAL:
23         handleError("Значення має бути > %d.", range->min);
24         break;
25     case GREATER:
26         handleError("Значення має бути ≤ %d.", range->max);
27         break;
28     case GREATER_EQUAL:
29         handleError("Значення має бути < %d.", range->max);
30         break;
31     default:
32         break;
33     }
```



```

34 }
35
36 // Range Checking Functions
37 RangeCheckResult validateRangeInt(int value, const IntRange *range) {
38     if (range->isMinIncluded && value < range->min)
39         return LESS;
40     if (!range->isMinIncluded && value ≤ range->min)
41         return LESS_EQUAL;
42     if (range->isMaxIncluded && value > range->max)
43         return GREATER;
44     if (!range->isMaxIncluded && value ≥ range->max)
45         return GREATER_EQUAL;
46     return WITHIN_RANGE;
47 }
48
49 void printIntRange(const char *name, const IntRange *range) {
50     printf("%d", range->min);
51     if (range->isMinIncluded) {
52         printf("_≤_");
53     } else {
54         printf("_<_");
55     }
56
57     printf("%s", name);
58
59     if (range->isMaxIncluded) {
60         printf("_≤_");
61     } else {
62         printf("_<_");
63     }
64
65     printf("%d\n", range->max);
66 }
67
68 void printIntCharacterCountRange() {
69     printIntRange("кількість_символів_у_цілих_числах", &INT_CHAR_COUNT_RANGE);
70 }
71
72 RangeCheckResult validateOverflowInt(long int value) {
73     if (value > MAX_VALUE_INT)
74         return GREATER;
75     if (value < MIN_VALUE_INT)
76         return LESS;
77     return WITHIN_RANGE;
78 }
79
80 int readIntQuiet(int *value) {
81     char *input = readInput(MAX_CHAR_COUNT_INT, MAX_CHAR_COUNT_INT);
82
83     if (input == NULL) {
84         return FAILURE;
85     }
86
87     if (!isInputWithinLength(input)) {
88         handleErrorOverlength(MAX_CHAR_COUNT_INT);
89         clearStdin();
90         free(input);
91         return FAILURE;
92     }
93 }

```

```

94  char *endptr;
95  long int tempValue = strtol(input, &endptr, 10);
96
97  if (!isInputNumberAfterConversion(endptr, input)) {
98      handleErrorNotNumber();
99      free(input);
100     return FAILURE;
101 }
102
103 RangeCheckResult globalCheck = validateOverflowInt(tempValue);
104 if (globalCheck != WITHIN_RANGE) {
105     handleErrorOverflow();
106     free(input);
107     return FAILURE;
108 }
109
110 *value = (int)tempValue;
111
112 free(input);
113 return SUCCESS;
114 }
115
116 int readInt(int *value, const char *prompt) {
117     showPrompt(prompt);
118     return readIntQuiet(value);
119 }
120
121 int readIntWithinRange(int *value, const char *prompt, const IntRange *range)
122 {
123     showPromptWithinRange(prompt, range);
124     if (readIntQuiet(value) == FAILURE) {
125         return FAILURE;
126     };
127
128     RangeCheckResult rangeCheck = validateRangeInt(*value, range);
129     if (rangeCheck != WITHIN_RANGE) {
130         showRangeErrorInt(rangeCheck, range);
131         return FAILURE;
132     }
133     return SUCCESS;
134 }
135
136 int readIntWithinRangeWithValidation(const char *prompt, const IntRange *range,
137                                     IntValidation additionalCheck, ...) {
138     int value;
139     bool isValid = false;
140
141     va_list args;
142
143     while (!isValid) {
144         if (readIntWithinRange(&value, prompt, range) == SUCCESS) {
145             if (additionalCheck != NULL) {
146                 va_start(args, additionalCheck);
147                 isValid = additionalCheck(value, args);
148                 va_end(args);
149             } else {
150                 isValid = true;
151             }
152         }
153     }

```

```

153 }
154
155 return value;
156 }
157
158 int readIntWithValidation(const char *prompt, IntValidation additionalCheck,
159                         ...) {
160     int value;
161     bool isValid = false;
162
163     va_list args;
164
165     while (!isValid) {
166         if (readInt(&value, prompt) == SUCCESS) {
167             if (additionalCheck != NULL) {
168                 va_start(args, additionalCheck);
169                 isValid = additionalCheck(value, args);
170                 va_end(args);
171             } else {
172                 isValid = true;
173             }
174         }
175     }
176 }
177
178 return value;
179 }

```

../src/io/double.h

```

1 #ifndef DOUBLE_H
2 #define DOUBLE_H
3
4 #include "../common/types.h"
5 #include <float.h>
6
7 #define MIN_ABS_VALUE_DOUBLE DBL_MIN
8 #define MAX_ABS_VALUE_DOUBLE DBL_MAX
9 #define MAX_CHAR_COUNT_DOUBLE DBL_MAX_10_EXP
10 #define INITIAL_CHAR_COUNT_DOUBLE 16
11 #define MAX_DIGITS_DOUBLE DBL_DIG
12 #define TOLERANCE_DOUBLE DBL_EPSILON
13 #define OVERFLOW_ABS_VALUE_DOUBLE HUGE_VAL
14
15 void printDoubleRange(const char *name, const DoubleRange *range);
16 void printDoubleCharacterCountRange();
17 void printDoublePrecisionLimit();
18 void printTruncatedDouble(double num, int decimalPlaces);
19 int readDoubleWithinRange(double *value, const char *prompt,
20                          const DoubleRange *range);
21 double readDoubleWithinRangeWithValidation(const char *prompt,
22                                           const DoubleRange *range,
23                                           DoubleValidation additionalCheck,
24                                           ...);
25
26 #endif

```

../src/io/double.c

```
1 #include <errno.h>
2 #include <math.h>
3 #include <stdio.h>
4 #include <stdlib.h>
5
6 #include "../common/constants.h"
7 #include "../common/types.h"
8 #include "double.h"
9 #include "utils.h"
10
11 // OUTPUT
12 void showPromptDoubleWithinRange(const char *prompt, const DoubleRange *range)
13 {
14     printf("%s_від(%lg_до_%lg):_", prompt, range->min, range->max);
15 }
16
17 void showRangeErrorDouble(RangeCheckResult result, const DoubleRange *range) {
18     switch (result) {
19         case LESS:
20             handleError("Значення_має_бути_≥_%lg.", range->min);
21             break;
22         case LESS_EQUAL:
23             handleError("Значення_має_бути_>_%lg.", range->min);
24             break;
25         case GREATER:
26             handleError("Значення_має_бути_≤_%lg.", range->max);
27             break;
28         case GREATER_EQUAL:
29             handleError("Значення_має_бути_<_%lg.", range->max);
30             break;
31         default:
32             printf("Значення_знаходиться_в_заданому_проміжку.");
33             break;
34     }
35 }
36
37 // RANGES
38 RangeCheckResult validateRangeDouble(double value, const DoubleRange *range) {
39     if (range->isMinIncluded && value < range->min)
40         return LESS;
41     if (!range->isMinIncluded && value ≤ range->min)
42         return LESS_EQUAL;
43     if (range->isMaxIncluded && value > range->max)
44         return GREATER;
45     if (!range->isMaxIncluded && value ≥ range->max)
46         return GREATER_EQUAL;
47     return WITHIN_RANGE;
48 }
49
50 void printDoubleRange(const char *name, const DoubleRange *range) {
51     printf("%g_%s_%s_%s_%g\n", range->min, (range->isMinIncluded) ? "≤" : "<",
52         name, (range->isMaxIncluded) ? "≤" : "<", range->max);
53 }
54
55 void printDoubleCharacterCountRange() {
56     printf("0_<_кількість_символів_у_дійсних_числах_≤_%d", MAX_CHAR_COUNT_DOUBLE);
57 }
```

```

58 void printDoublePrecisionLimit() {
59     printf("Будьякі-дійсні_числа_приймаються_з_точністю,_не_меншою_за_%g\n",
60         TOLERANCE_DOUBLE);
61 }
62
63 RangeCheckResult validateOverflowDouble(double value) {
64     if (errno == ERANGE) {
65         if (fabs(value) == OVERFLOW_ABS_VALUE_DOUBLE)
66             return GREATER_EQUAL;
67         if (fabs(value) < MIN_ABS_VALUE_DOUBLE)
68             return LESS_EQUAL;
69     }
70     return WITHIN_RANGE;
71 }
72
73 // UTILS
74 double truncateToPrecisionDouble(double num, int decimalPlaces) {
75     double factor = pow(10.0, (double)decimalPlaces);
76     return trunc(num * factor) / factor;
77 }
78
79 void printTruncatedDouble(double num, int decimalPlaces) {
80     printf("%.*lf", decimalPlaces, truncateToPrecisionDouble(num, decimalPlaces))
81     ;
82 }
83 bool isDoublePrecise(double value) {
84     if (isinf(value) || isnan(value)) {
85         return false;
86     }
87
88     if (value == 0.0) {
89         return true;
90     }
91
92     double scale = pow(10.0, MAX_DIGITS_DOUBLE);
93     double scaledValue = round(value * scale);
94     double roundedValue = scaledValue / scale;
95
96     double tolerance = fabs(value) * TOLERANCE_DOUBLE;
97
98     return fabs(value - roundedValue) < tolerance;
99 }
100
101 // INPUT
102
103 int readDoubleQuiet(double *value) {
104     errno = 0;
105
106     char *input = readInput(INITIAL_CHAR_COUNT_DOUBLE, MAX_CHAR_COUNT_DOUBLE);
107
108     if (input == NULL) {
109         return FAILURE;
110     }
111
112     replaceCommasWithDots(input);
113
114     char *endptr;
115     *value = strtod(input, &endptr);
116

```

```

117 if (!isInputNumberAfterConversion(endptr, input)) {
118     handleErrorNotNumber();
119     free(input);
120     return FAILURE;
121 }
122
123 RangeCheckResult globalCheck = validateOverflowDouble(*value);
124 if (globalCheck != WITHIN_RANGE) {
125     handleErrorOverflow();
126     free(input);
127     return FAILURE;
128 }
129
130 if (!isDoublePrecise(*value)) {
131     warnNotPrecise(MAX_DIGITS_DOUBLE);
132 }
133
134 free(input);
135
136 return SUCCESS;
137 }
138
139 int readDouble(double *value, const char *prompt) {
140     showPrompt(prompt);
141     return readDoubleQuiet(value);
142 }
143
144 int readDoubleWithinRange(double *value, const char *prompt,
145                           const DoubleRange *range) {
146     showPromptDoubleWithinRange(prompt, range);
147
148     if (readDoubleQuiet(value) == FAILURE) {
149         return FAILURE;
150     }
151
152     RangeCheckResult rangeCheck = validateRangeDouble(*value, range);
153     if (rangeCheck != WITHIN_RANGE) {
154         showRangeErrorDouble(rangeCheck, range);
155         return FAILURE;
156     }
157     return SUCCESS;
158 }
159
160 double readDoubleWithinRangeWithValidation(const char *prompt,
161                                           const DoubleRange *range,
162                                           DoubleValidation additionalCheck,
163                                           ...) {
164     double value;
165     bool isValid = false;
166
167     va_list args;
168
169     while (!isValid) {
170         if (readDoubleWithinRange(&value, prompt, range) == SUCCESS) {
171             if (additionalCheck != NULL) {
172                 va_start(args, additionalCheck);
173                 isValid = additionalCheck(value, args);
174                 va_end(args);
175             } else {

```

```

177         isValid = true;
178     }
179 }
180 }
181
182 return value;
183 }

```

../src/io/validators.h

```

1 #ifndef VALIDATORS_H
2 #define VALIDATORS_H
3
4 #include <stdarg.h>
5 #include <stdbool.h>
6
7 bool isGreater(double b, va_list args);
8 bool isNotZero(double b, va_list args);
9 bool isNotContainZero(double b, va_list args);
10 bool isGreaterAndNotContainZero(double b, va_list args);
11
12 #endif // !VALIDATORSH

```

../src/io/validators.c

```

1 #include "validators.h"
2
3 #include <stdarg.h>
4 #include <stdbool.h>
5 #include <stdio.h>
6
7 #include "utils.h"
8
9 bool isGreater(double b, va_list args) {
10     double a = va_arg(args, double);
11     if (b ≤ a) {
12         handleError("Верхня_межа_повинна_бути_більшою_за_нижню");
13         return false;
14     }
15     return true;
16 }
17
18 bool isNotZero(double b, va_list args) {
19     (void)args;
20     if (b == 0) {
21         handleError("Значення_не_може_дорівнювати_0!");
22         return false;
23     }
24     return true;
25 }
26
27 bool isNotContainZero(double b, va_list args) {
28     double a = va_arg(args, double);
29     if (a * b ≤ 0) {
30         handleError("Проміжок_не_повинен_містити_0!");
31         return false;
32     }

```

```

33     return true;
34 }
35
36 bool isGreaterAndNotContainZero(double b, va_list args) {
37     va_list argsCopy;
38     va_copy(argsCopy, args);
39     bool result = isNotContainZero(b, args) && isGreater(b, argsCopy);
40     va_end(argsCopy);
41     return result;
42 }

```

../src/io/choices.h

```

1 #ifndef CHOICES_H
2 #define CHOICES_H
3
4 #include "../common/types.h"
5 void showChoices(const char **choices, int choice_count);
6 int getUserChoice(const char *prompt, const char *choices[], int choice_count,
7                  const IntRange *range);
8
9 #endif

```

../src/io/choices.c

```

1 #include "../common/types.h"
2 #include "int.h"
3 #include "utils.h"
4 #include <stddef.h>
5 #include <stdio.h>
6
7 void showChoices(const char **choices, int choice_count) {
8     for (int i = 0; i < choice_count; i++) {
9         printf("%d. %s\n", i + 1, choices[i]);
10    }
11 }
12
13 int getUserChoice(const char *prompt, const char *choices[], int choice_count,
14                 const IntRange *range) {
15     printf("\n");
16     showPrompt(prompt);
17     printf("\n");
18     showChoices(choices, choice_count);
19     printf("\n");
20
21     int choice = readIntWithinRangeWithValidation("Оберіть опцію", range, NULL);
22     return choice - 1;
23 }

```

Введені та одержані результати

Випадок 1

Вас вітає програма для знаходження коренів двох рівнянь:

1. $\cos(y / x) - 2 * \sin(1 / x) + 1 / x$
2. $y * \ln(x) + \sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))$

за допомогою двох методів:

1. Метод половинного ділення
  2. Метод Ньютона
- на дійсному проміжку [a, b]

УВАГА! Приймаються тільки проміжки, що не містять точок розриву заданих функцій.

УВАГА! Наші обмеження:

- 1e+06 ≤ Нижня межа a, верхня межа b, параметр y ≤ 1e+06
- 2.22045e-16 ≤ Точність < 1
- Будь-які дійсні числа приймаються з точністю, не меншою за 2.22045e-16
- 0 < кількість символів у дійсних числах ≤ 308

Оберіть функцію для розрахунку:

1. $\cos(y / x) - 2 * \sin(1 / x) + 1 / x$
2. $y * \ln(x) + \sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))$

Оберіть опцію (від 1 до 2): 1

Нижня межа a (від -1e+06 до 1e+06): 10

Верхня межа b (від -1e+06 до 1e+06): 12

Параметр y (від -1e+06 до 1e+06): 155

Точність e (від 2.22045e-16 до 1): 1e-12

Оберіть метод для розрахунку функції:

1. Метод половинного ділення
2. Метод Ньютона

Оберіть опцію (від 1 до 2): 1

x = 11.034645541553

$\cos(155 / 11.034645541553) - 2 * \sin(1 / 11.034645541553) + 1 / 11.034645541553 = 6.49064135771e-13$

Чи бажаєте Ви повторити програму?

Введіть +, якщо погоджуєтесь. Інакше введіть будь-яку іншу клавішу:

Випадок 2

Оберіть функцію для розрахунку:

1. $\cos(y / x) - 2 * \sin(1 / x) + 1 / x$
2. $y * \ln(x) + \sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))$

Оберіть опцію (від 1 до 2): 2

Нижня межа a (від 0 до $1e+06$): 0.5

Верхня межа b (від 0 до $1e+06$): 4

Параметр y (від $-1e+06$ до $1e+06$): 30

Точність e (від $2.22045e-16$ до 1): $1e-4$

Оберіть метод для розрахунку функції:

1. Метод половинного ділення
2. Метод Ньютона

Оберіть опцію (від 1 до 2): 2

$x = 1.0328$

$30 * \ln(1.0328) + \sin(\ln(1.0328)) - \cos(\ln(1.0328)) = -9.874e-08$

Чи бажаєте Ви повторити програму?

Введіть +, якщо погоджуєтесь. Інакше введіть будь-яку іншу клавішу: -

Випадок 3

Оберіть функцію для розрахунку:

1. $\cos(y / x) - 2 * \sin(1 / x) + 1 / x$
2. $y * \ln(x) + \sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))$

Оберіть опцію (від 1 до 2): 1

Нижня межа a (від -1e+06 до 1e+06): -22

Верхня межа b (від -1e+06 до 1e+06): -18

Параметр y (від -1e+06 до 1e+06): -25

Точність e (від 2.22045e-16 до 1): 1e-12

Оберіть метод для розрахунку функції:

1. Метод половинного ділення
2. Метод Ньютона

Оберіть опцію (від 1 до 2): 1

Метод не знайшов розв'язків на цьому проміжку, чи не бажаєте ви використати інший метод?

Введіть +, якщо погоджуєтесь. Інакше введіть будь-яку іншу клавішу: +

Оберіть метод для розрахунку функції:

1. Метод половинного ділення
2. Метод Ньютона

Оберіть опцію (від 1 до 2): 2

УВАГА! Рішення вийшло за межі заданого інтервалу.

x = -15.279329899441

$\cos(-25 / -15.279329899441) - 2 * \sin(1 / -15.279329899441) + 1 / -15.279329899441$
= 4.16333634234e-17

Чи бажаєте Ви повторити програму?

Введіть +, якщо погоджуєтесь. Інакше введіть будь-яку іншу клавішу: -

Випадок 4

Оберіть функцію для розрахунку:

1. $\cos(y / x) - 2 * \sin(1 / x) + 1 / x$
2. $y * \ln(x) + \sin(\ln(x)) - \cos(\ln(x))$

Оберіть опцію (від 1 до 2): 2

Нижня межа a (від 0 до $1e+06$): 1.5

Верхня межа b (від 0 до $1e+06$): 2.5

Параметр y (від $-1e+06$ до $1e+06$): .1

Точність e (від $2.22045e-16$ до 1): $1e-15$

Оберіть метод для розрахунку функції:

1. Метод половинного ділення
2. Метод Ньютона

Оберіть опцію (від 1 до 2): 1

$x = 2.082372835673411$

$0.1 * \ln(2.082372835673411) + \sin(\ln(2.082372835673411)) - \cos(\ln(2.082372835673411))$
 $= 4.44089209850063e-16$

Чи бажаєте Ви повторити програму?

Введіть +, якщо погоджуєтесь. Інакше введіть будь-яку іншу клавішу: -

Перевірка

Точність	Точний x (20 знаків)	Похибка x	Похибка рівняння з неточним x
$1 \cdot 10^{-12}$	11.034645541552382	$6.181889852449607 \cdot 10^{-13}$	$7.887451345657911 \cdot 10^{-13}$
0.0001	1.032766867509054	0.000033132490946	0.000995520906751
$1 \cdot 10^{-12}$	-15.279329899440546	$4.541144885258572 \cdot 10^{-13}$	$4.658835740471967 \cdot 10^{-14}$
$1 \cdot 10^{-15}$	2.082372835662682	$1.07293906086701 \cdot 10^{-11}$	$5.223076203313137 \cdot 10^{-16}$

Як бачимо, похибка рівняння з неточним x не перевищує заявлену точність. У другому випадку точність невисока, тому метод Ньютона видав недостатньо правильні результати.

Висновки: Програма працює коректно. Програма вирішує поставлене завдання.